

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	24 Mawrth 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cyngorydd Eryl Williams / Karen Evans
Awdur yr Adroddiad:	Karen Evans
Teitl:	Trefniadau Llywodraethu GwE

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Trefniadau Llywodraethu Arfaethedig GwE (Y Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol).

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Argymhell newidiadau i aelodaeth Cyd-Bwyllgor GwE mewn ymateb i fabwysiadu Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio'n Rhanbarthol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr aelodau'n cymeradwyo'r trefniadau llywodraethu diwygiedig ar gyfer GwE.

4. Manylion yr Adroddiad

Cyflwyniad

Cyhoeddwyd y ddogfen ganllawiau – Y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio'n Rhanbarthol gan Lywodraeth Cymru ym mis Chwefror 2014. Penderfynodd y 6 chyngor sy'n bartneriaid yn ystod Gwanwyn 2014 i:

- Gymeradwyo'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol yng Nghymru mewn perthynas â Gwella Ysgolion, a
- Mabwysiadu'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio'n Rhanbarthol i Wella Ysgolion a datblygu cynllun busnes gyda'r bwriad o ymgorffori'r gwasanaethau ychwanegol a restrir yn y Model yn rhan o fodel rhanbarthol GwE, a hynny fesul cam, ar yr amod bod achos busnes boddhaol i bob un a bod cynllun pontio ategol i sicrhau parhad gwasanaeth a pherfformiad.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Yng nghyfarfod 6 Tachwedd 2014 rhoddodd y Cyd-Bwyllgor ystyriaeth fanwl i'r strwythur llywodraethu diwygiedig mewn ymateb i'r Model Cenedlaethol. Roedd y strwythur diwygiedig yn adlewyrchu'r trefniadau sydd wedi eu hamlinellu yn Atodiad 1 yr adroddiad hwn. Ystyrir bod swyddogaethau dirprwyedig presennol y Cyd-Bwyllgor yn ddigonol i ymdrin â gofynion y Model Cenedlaethol.

Mae Atodiad 2 yn amlinellu sut y dylid diwygio aelodaeth y Cyd-Bwyllgor a sefydlu Bwrdd Ymgynghorol a Bwrdd Rheoli i gefnogi'r Rheolwr Gyfarwyddwr a'r Uwch Dîm Rheoli wrth iddynt reoli GwE. Mae aelodaeth a swyddogaethau'r Bwrdd Ymgynghorol yn adlewyrchu cysyniad y "Bwrdd Gweithredol" yn y Model Cenedlaethol ond bod ganddo hefyd bwerau i argymhell. Bydd gan y Bwrdd Rheoli bwerau i wneud penderfyniadau. Amlinellir sut y caiff swyddogaethau eu dosrannu a'u dirprwyo yn y Tabl yn Atodiad 3. Mabwysiadwyd y dull gweithredu hwn oherwydd derbyn cyngor cyfreithiol a ddywedai nad oedd digon o ansicrwydd ynghylch dirprwyo penderfyniadau i'r Bwrdd Ymgynghorol i gyfiawnhau ffafrio model amgen. Mae'r model hefyd yn ffurfioli'r rôl gefnogol y mae'r Cyfarwyddwyr Addysg wedi bod yn ei darparu wrth gefnogi tîm rheoli GwE ac yn darparu fforwm ar gyfer darparu mewnbyn gan y chwe awdurdod ar faterion mwy gweithredol eu natur sydd wedi hwyluso'r broses o wneud penderfyniadau. Gall hefyd weithredu fel corff i awdurdodi penderfyniadau ariannol ar lefel ganolradd sydd islaw'r Cyd-Bwyllgor. O ganlyniad, argymhellir eu bod yn mynychu'r Cyd-Bwyllgor fel swyddogion yn y dyfodol yn hytrach nag fel aelodau o'r Pwyllgor.

Fel rhan o adolygiad y Cyd-Bwyllgor awgrymir mabwysiadu Rheolau Sefydlog Gwynedd mewn perthynas â'r cworwm a fyddai'n golygu, yn achos y Cyd-Bwyllgor, y byddai angen bod tri aelod a chanddynt bleidlais yn bresennol i gyrraedd cworwm. Ystyrir bod y cworwm presennol o bum aelod etholedig yn rhy uchel ac yn anodd ei reoli'n ymarferol.

Dogfennau Cefndirol

Y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio'n Rhanbarthol – Llywodraeth Cymru
2014.

Adroddiad i Gydbwyllgor GwE 29.9.2014 - "Trefniadau Llywodraethu GwE"

Adroddiad i Gydbwyllgor GwE 6 Tachwedd 2014 - "Trefniadau Llywodraethu GwE"

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Amh.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylid atodi templed yr Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei lenwi fel atodiad i'r adroddiad hwn.

Mae'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb ynghlwm.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Amh.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol i'r cynnig hwn.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae risg pe na mabwysiedir y cynnig hwn na fydd yr Awdurdod Lleol, na'r rhanbarth, yn cydymffurfio â gofynion y Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol i Wella Ysgolion.

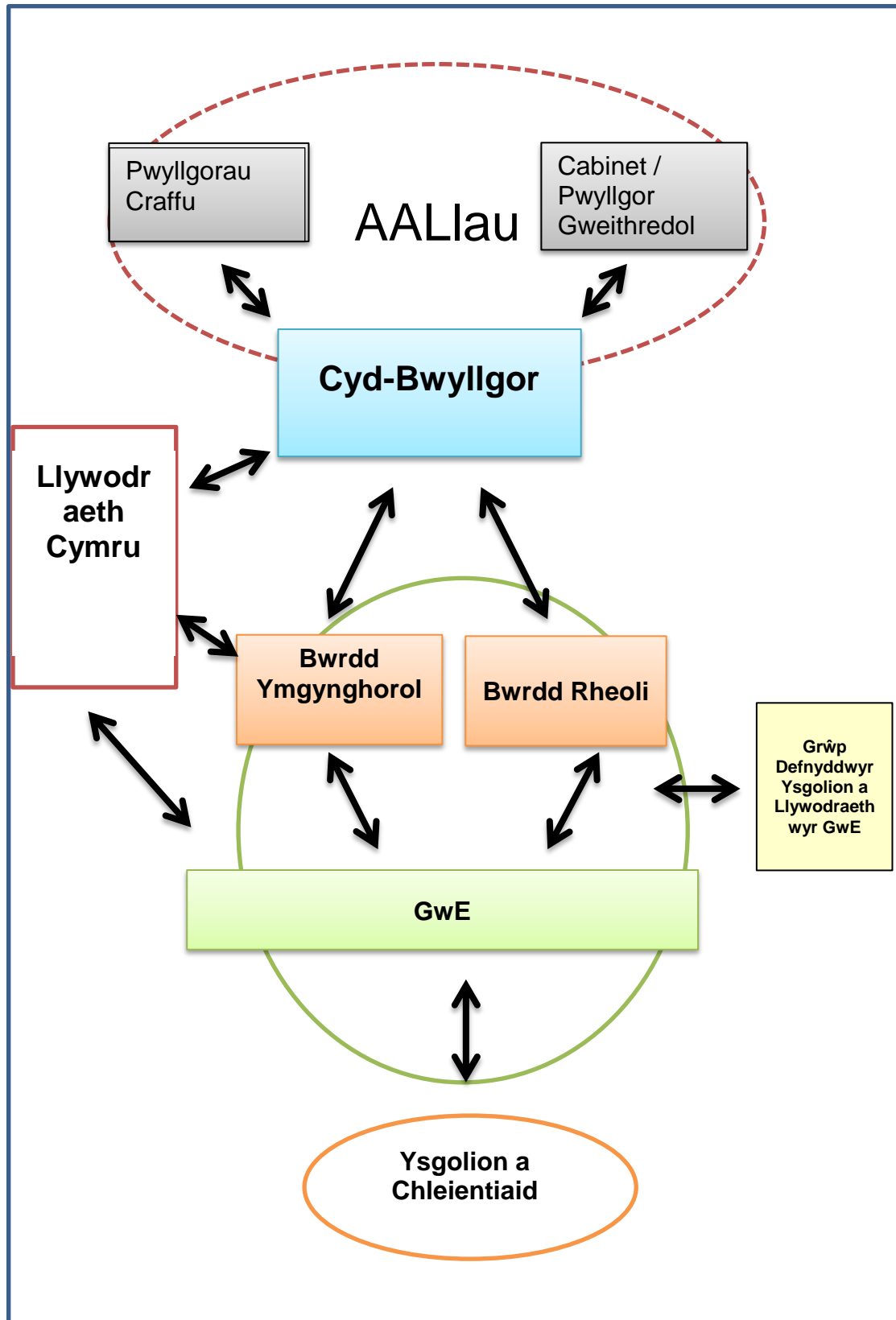
11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

A101 Deddf Llywodraeth Leol 1972

A20 Deddf Llywodraeth Leol 2000

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Cyflawni Swyddogaethau) (Cymru) 2002

Atodiad 1- Y Strwythur Arfaethedig

Atodiad 2

Aelodaeth

Cyd-Bwyllgor (Presennol)		Cyd-Bwyllgor (Arfaethedig)	Bwrdd Ymgynghorol	Bwrdd Rheoli	
Aelodau sydd â Hawl i Bleidleisio	Aelodau sy'n Swyddogion - Heb Bleidlais	Aelodau sydd â Hawl i Bleidleisio			
6 x Aelod Portffolio Addysg <i>un o bob ALI yng Ngogledd Cymru</i>	6x Prif Swyddog Addysg Statudol <i>un o bob ALI yng Ngogledd Cymru</i>	6 x Aelod Portffolio Addysg <i>un o bob ALI yng Ngogledd Cymru</i>	1 x Deilydd Portffolio Addysg (Deilydd Arweiniol y Rhanbarth) Prif Swyddog Addysg Arweiniol Rheolwr Gyfarwyddwr Dim mwy na 5 arbenigwyr (Unigolion sydd i'w penodi gan y Cyd-Bwyllgor) Enwebai Llywodraeth Cymru	6 x Prif Swyddog Addysg Statudol <i>(un o bob ALI yng Ngogledd Cymru)</i> Rheolwr Gyfarwyddwr Aelodau o Uwch Dimau Arweinyddiaeth GwE yn ôl y gofyn	
Aelodau Cyfetholedig Heb Bleidlais	Swyddogion sy'n Bresennol	Aelodau Cyfetholedig Heb Bleidlais			
1 x cynrychiolydd Esgobaethol <i>wedi'i enwebu ar ran Esgobaethau Wrecsam, Llanelwy a Bangor, am gyfnod o ddwy flynedd ar sail rota</i>	1 x Cynrychiolydd Cyfreithiol 1 x Cynrychiolydd A151 Arbenigwyr eraill yn ôl y gofyn	1 x cynrychiolydd Esgobaethol <i>wedi'i enwebu ar ran Esgobaethau Wrecsam, Llanelwy a Bangor, am gyfnod o ddwy flynedd ar sail rota</i>			

<p>1 x cynrychiolydd ar ran Ysgolion Cynradd</p> <p>1 x cynrychiolydd ar ran Ysgolion Uwchradd</p> <p>1 x cynrychiolydd ar ran Ysgolion Arbennig</p>		<p>1x Pennaeth Ysgol Gynradd</p> <p>1x Pennaeth Ysgol Uwchradd</p> <p>1x Pennaeth Ysgol Arbennig</p>			
<p>1 x Cynrychiolydd ar ran Llywodraethwyr</p>		<p>1 x Cynrychiolydd ar ran Llywodraethwyr</p>			
		<p>Swyddogion sy'n Bresennol (Heb bleidlais)</p>			
		<p>Prif Weithredwr Arweiniol</p> <p>6 x Prif Swyddog Addysg Statudol <i>(un o bob ALI yng Ngogledd Cymru)</i></p> <p>1 x Cynrychiolydd Cyfreithiol</p> <p>1 x Cynrychiolydd A151 Arbenigwyr eraill yn ôl y gofyn</p>			

Atodiad 3 Swyddogaethau'r Bwrdd Ymgynghorol a'r Bwrdd Rheoli

Bwrdd Ymgynghorol	Bwrdd Rheoli
<p>Gan adrodd yn rheolaidd i'r Cyd-Bwyllgor, bydd y Bwrdd Ymgynghorol yn:</p> <p>Herio'n adeiladol a chyfrannu at ddatblygu strategaeth i alluogi'r sefydliad i gyflawni ei amcanion;</p> <p>Ystyried ac yn gwneud argymhellion i'r Cyd-Bwyllgor mewn perthynas â'r Cynllun Busnes blynyddol;</p> <p>Monitro ac yn adolygu perfformiad rheoli wrth gyflawni nodau ac amcanion a neilltuwyd ac yn monitro sut yr adroddir ar berfformiad;</p>	<p>Gan adrodd yn rheolaidd i'r Cyd-Bwyllgor, bydd y Bwrdd Rheoli yn:</p> <p>Cydadeiladu'r Cynllun Busnes blynyddol, gan gynnwys yr atodiadau unigol er mwyn dynodi gofynion penodol ar lefel Awdurdodau Lleol unigol;</p> <p>Monitro cynnydd yn rheolaidd yn erbyn y blaenoriaethau a'r canlyniadau a ddynodwyd yn y Cynllun Busnes;</p> <p>Sicrhau bod trefniadau ar waith i wneud yn siŵr bod systemau a rheolaethau ariannol GwE yn gadarn;</p> <p>Rhoi cyngor proffesiynol i'r Cyd-Bwyllgor mewn perthynas â phenodi'r Rheolwr Gyfarwyddwr.</p>